

Bijlage: voorstel behandeling begrotingswetsvoorstellen in de Kamers der Staten-Generaal

Aanleiding

In algemene zin is het van belang dat begrotingswetsvoorstellen worden vastgesteld vóór het begin van het begrotingsjaar. Dit is inmiddels ook geregeld in één van de twee Europese verordeningen van het twopack, waarin staat dat de begrotingswetsvoorstellen van de lidstaten jaarlijks uiterlijk op 31 december van het jaar voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar, worden aangenomen of vastgesteld.¹

Gelet op deze Europese verordening zal, mede met instemming van de Tweede Kamer, in het wetsvoorstel voor de nieuwe Comptabiliteitswet nadrukkelijker worden uitgegaan van de hoofdregel dat begrotingswetsvoorstellen in principe jaarlijks op 1 januari in werking treden.² In de huidige Comptabiliteitswet 2001 is dit niet expliciet opgenomen.³

Inhoud voorstel

In het overleg van 4 december jl. met de voorzitters van de Kamers der Staten-Generaal, de Minister-president en de minister van Financiën zijn versnellingsmogelijkheden van de begrotingsbehandeling verkend. Hiertoe is voorgesteld om gezamenlijk de volgende werkwijze te hanteren:

- De ontwerpbegrotingen worden op de derde dinsdag van september (Prinsjesdag) aangeboden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer.
- Vervolgens vinden de Algemene Politieke Beschouwingen en de Algemene Financiële Beschouwingen in de Tweede Kamer plaats.
- Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen worden bij voorkeur de amendementen en moties die de ontwerpbegrotingen beogen te wijzigen door de Tweede Kamer bekend gemaakt. Daarbij kan de Tweede Kamer voorstellen om begrotingsmiddelen binnen dezelfde begroting of tussen verschillende begrotingen te verschuiven.
- Na de Algemene Politieke en Financiële Beschouwingen worden de begrotingswetsvoorstellen afzonderlijk in de Tweede Kamer behandeld.
- Nadat de behandeling van een afzonderlijk begrotingswetsvoorstel in de Tweede kamer is afgerond, wordt er bij voorkeur gestemd over dit begrotingswetsvoorstel. Op dat moment stemt de Tweede Kamer ook over de wijzigingen die door middel van amendementen of moties tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen zijn voorgesteld. Vervolgens wordt het begrotingswetsvoorstel na aanvaarding ter behandeling naar de Eerste Kamer gestuurd.
- Indien het wenselijk is in een reeds door de Tweede Kamer aanvaard begrotingswetsvoorstel wijzigingen aan te brengen als gevolg van een amendement op een ander -nog aanhangig- begrotingswetsvoorstel gebeurt dit door middel van het plaatsen van een opmerking in de toelichting bij genoemd amendement.
- De budgettaire verwerking van deze opmerking in de toelichting bij het amendement geschiedt door de indiening van de 1^e suppletoire begroting waarmee wordt voorgesteld om de oorspronkelijke begroting te wijzigen. Direct na de stemmingen over dergelijke amendementen bevestigt de minister van Financiën in een brief aan de Tweede Kamer een

¹ Verordening (EU) nr. 473/2013 van het Europees Parlement en de Raad betreffende gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en voor het garanderen van de correctie van buitensporige tekorten van de lidstaten van de eurozone (PbEU 2013, L 140).

² Kamerstukken II 2012/13, 33 670, nr. 1.

³ In artikel 23 van de Comptabiliteitswet 2001 is alleen een uitzonderingsregime opgenomen. Dit regime houdt in dat wanneer een begroting niet tijdig wordt vastgesteld – dus niet vóór 1 januari van het jaar waarop de begroting van toepassing is – er een beperkt bestedingsregime gaat gelden (de zogenaamde 4/12 regeling).

overzicht van deze voorgenomen wijzigingen. De 1ste suppletoire begroting wordt vóór 1 juni van het begrotingsjaar door de regering ter behandeling aan de Tweede Kamer en vervolgens aan de Eerste Kamer aangeboden. Op deze manier blijft het budgetrecht van de Kamers gewaarborgd.

- Een tijdige vaststelling van de begrotingswetsvoorstellen kan op de hierboven beschreven wijze worden bewerkstelligd. Daarbij geldt dat het kabinet uiteraard bereid is om na het kerstreces een beleidsdebat in de Eerste Kamer te voeren over de begrotingswetsvoorstellen waarover inmiddels vóór het kerstreces een stemming in de Kamers heeft plaatsgevonden.
- Verder geldt dat als het onverhoopt niet lukt om een begrotingswetsvoorstel voor 1 januari aan te nemen of vast te stellen dat het mogelijk is om dit alsnog in het volgende jaar te realiseren. De bovengenoemde Europese verordening biedt aan de overheid de ruimte om er – bij uitzondering - voor te zorgen dat zij in staat blijft om haar essentiële verplichtingen te vervullen. De hiervoor voorgestelde procedure beoogt dit zoveel mogelijk te voorkomen.